

[Socialministeren.]

liglivets, medens jeg egentlig burde have givet Eksempler paa de kvalificerede Alfonsoers forbryderiske og himmelraabende Adfærd mod Kvinder og ogsaa for disse sidste Vedkommende have givet Eksempler paa en Hensynsløshed overfor deres eget Afkom, som man overhovedet ikke vilde tro paa, hvis det ikke drejede sig om Mennesker. Andelsselskaberne paa dette Omraade skal jeg selvfølgelig ikke røre ved, de er jo til almindelig Morskab ude i Provinsbyerne, hvor Jagtgebetet er noget snævert.

Naa, men Udgangspunktet for disse Betragtninger var jo dette, at den rent forbryderiske Ansvarsløshed ikke bør skaaes. Den nærmere Formulering af Strengheden i Samfundets Reaktion kan vi jo altid drøfte ved Udformningen af de omtalte Paragraffer, der ikke fra min Side i nogen Henseende tilsigter at ramme den, der har handlet det, jeg kalder menneskeligt, har gjort hvad han kunde, selv om det ikke lykkedes ham paa Grund af Sygdom, Nød eller Elendighed.

Endelig stillede det ærede Medlem Hr. Krag det Spørgsmaal til mig, om Finansministerens Udtalelse om den organiske Forbindelse mellem Socialreformen og Formueskatteforslaget betød, at Regeringen gjorde det til en udtrykkelig Forudsætning eller Betingelse, at det sidste vedtages, for saa kunde vi lige saa godt indstille Skydningen med det samme og spare vort Krudt indtil videre — det ærede Medlem havde jo ogsaa anvendt meget Krudt allerede da. Se, saa megen Kærlighed til de største Formueskatteydere nærede altsaa det ærede Medlem Hr. Krag eller nærer Venstre, at Interessen for en Socialreform af det Omfang, der her er Tale om, svinder som Dug for Solen, hvis man i den Anledning fastholder samme Formueskat, som Venstre selv har opretholdt for indtil et Par Aar siden. Men alligevel kan jeg berolige det ærede Medlem Hr. Krag, Finansministerens saare nærliggende Udtalelse om, at man naturligt hjalp de fattigste ved først og fremmest at lade de allerrigeste betale, sigtede netop til den saglige og nationaløkonomiske og organiske Sammenhæng mellem disse to Forhold, men var ikke noget Udtryk for Forsøg paa et politisk Ultimatum. Regeringen ønsker ingeniunde at berede Socialreformen politiske Vanskeligheder ved at knytte den til andre Forslag, og jeg kunde endda tænke mig, at min ærede Kollega Finansministeren, der jo er en stor Politiker, hvad jeg ingeniunde er, allerinderst inde i sin politiske Sjæl egentlig ikke havde noget som helst imod,

at Regeringspartierne endnu paa næste Valgdag kunde hente sig en Snes Tusind nye Stemmer paa Grund af Oppositionens krampagtige Modstand mod Formueskattens Tilbageførelse til den gamle Tilstand.

Dermed tror jeg at maatte bede ærede Ordførere, som jeg ikke maatte have svaret, gemme de Enkeltheder, der endnu er til Behandlingen i Udvalget, hvor jeg personlig eller gennem Embedsmænd til enhver Tid vil være til Rede. Jeg vilde ligefrem ønske, jeg sad i Udvalget til Staidighed, saa meget interesserer dette saglige Omraade mig; rent personlig og ogsaa den bedst mulige Udformning af Forslaget.

Jeg er altsaa særdeles forhandlingsvillig om alle Enkeltheder og ingeniunde forelsket i mine egne Paragraffer; men jeg maa fastholde de ledende Principper; jeg maa fastholde Systemets hele principielle Opbygning og de bærende Bestemmelser paa de forskellige Omraader. Lemlæstelse gaar jeg under ingen Omstændigheder med til. Hvis det ønskes, maa vi lade Vælgene dømme os imellem. Men til Forhandling om de fleste Enkeltheder, der under ogsaa Takst- og Trangsgrenser o. s. v., er Regeringen villig, saa hvis ærede Venstre- og konservative Ordførere hidtil har dannet sig visse Hovedsynspunkter ud fra mere følelsesbetonede Stemninger eller fra urigtige Udtalelser om denne Reforms Indhold og netop derfor har været egnede Objekter for min Argumentering i Timevis; den første Time i Talen i Dag, saakaan jeg efter de samme ærede Ordføreres hele urbane Form, rolige Fremstillinger, mange anerkendende Udtalelser og velvillige Holdning baade til en Socialreform som saadan og ogsaa til mine Bestræbelser for at tilrettelægge den paa saa sagligt og objektivt Grundlag som muligt ikke tro andet end, at Rigsdag og Regering her vil komme til at erkende det for alle Parter saavel som for Samfundet nyttige i, for ikke at sige nødvendige i, at vi paa dette Omraade naar til Enighed og til en fornuftig Afslutning af en Menneskealders forvirrede og rastløse Lovmageri. Derfor vil jeg i hvert Fald selv gøre, hvad jeg formaar, idet jeg beder undskylde, hvis jeg i Dag paa Embeds Vegne paa et eller andet Punkt skulde være kommet med et for polemisk anvendt Udtryk; det maa kun ses som Udslag af min saglige Interesse for disse Problemers rette Løsning.

Og saa kun et Ord. Flere af disse Amtstidender, der skulde udryddes, om end ved en anden Art Giftgas, end de selv bruger — det vilde være for ond en